VILLKOR FÖR AVTALSPENSION SAF-LO OCH LIVSARBETSTIDSPENSION I LÄNSFÖRSÄKRINGAR

Fondförvaltning

Gäller från 2026-03-01 för försäkringar tecknade från 2014-01-01

INNEHÅLL

1 Försäkringstagare - Försäkrad ... **2**
2 Förmånstagare ... **2**
3 Information från Länsförsäkringar ... **2**
3.1 Begränsad förfoganderätt för utlandsbosatta ... 2
4 När börjar försäkringen gälla? ... **3**
5 Inbetalning ... **3**
6 Pensionsförmåner ... **3**
6.1 Ålderspension ... 3
6.2 Återbetalningsskydd ... 3
6.2.1 Utbetalning vid dödsfall ... 3
6.3 Ändring av återbetalningsskydd ... 3
7 Förvaltningsform ... **3**
7.1 Fondförvaltning ... 3
7.2 Regler för placering i fonder ... 4
7.3 Försäkringskapital samt avgifter, riskkompensation och skatter ... 4
8 Flytträtt ... **5**
8.1 Individuell flytträtt ... 5
8.2 Tidpunkt för flytt ... 5
8.3 Försäkringens värde vid flytt ... 5
8.4 Placering av försäkringskapitalet vid flytt ... 5
9 Ändringsmöjligheter ... **5**
10 Utbetalning från försäkring ... **5**
10.1 Allmänna bestämmelser ... 5
10.2 Åtgärder för utbetalning ... 5
10.2.1 Utbetalning av ålderspension ... 5
10.2.2 Uppehåll i pågående utbetalning samt förlängning av utbetalningstiden ... 5
10.2.3 Utbetalning av återbetalningsskydd ... 6
10.3 Tidpunkt för utbetalning och räntebestämmelser ... 6
10.4 Utökade möjligheter att ändra villkoren för pensionsutbetalning: ... 6
11 Begränsningar i Länsförsäkringars ansvar ... **6**
11.1 Force majeure ... 6
11.2 Övriga begränsningar i Länsförsäkringars ansvar ... 6
12 Behandling av personuppgifter ... **6**
13 Om vi inte kommer överens ... **7**

LF 10047 utg 12 Grafisk Produktion 2025-12

Avtalspension SAF-LO är ett avtal mellan Svenskt Näringsliv och LO. Valcentral är Fora. Fora ansvarar för överföring av inbetalning till Länsförsäkringar och registrering av förmånstagare samt skickar årligen värdebesked till den försäkrade. Detta försäkringsvillkor gäller även bestämmelserna som gäller för premiebestämd ålderspensionsförsäkring i Länsförsäkringar som förmedlas genom Fora som Livsarbetstidspension (ibland benämt som Arbetstidspension).

För försäkringen gäller vad som anges i detta villkor, i försäkringsbeskedet, i tillämpliga delar av bestämmelserna i överenskommelser som träffats mellan avtalsparterna i lagen om försäkringsavtal, i försäkringsrörelselagen och i allmän lag i övrigt. Svensk lag gäller för försäkringsavtalet.

För försäkringen gäller att Fora företräder Länsförsäkringar gentemot arbetsgivaren.

Länsförsäkringar kan, efter godkännande av Fora, ändra dessa villkor. Ändringen gäller för försäkringstagare och försäkrad från den tidpunkt som beslutats av Länsförsäkringar.

Försäkringsgivare är Länsförsäkringar Fondliv Försäkringsaktiebolag (publ), 516401-8219. Styrelsens säte för bolaget är i Stockholm.

Försäkringen enligt dessa villkor uppfyller inkomstskattelagens regler för pensionsförsäkring. Detta innebär bland annat att kontrolluppgift kommer att lämnas i enlighet med Skatteförfarandelagen.

Livsarbetstidspension, eller Arbetstidspension, genom Fora grundas på överenskommelser mellan olika förbund inom Svenskt Näringsliv och LO. Livsarbetstidspension är ett tillägg till Avtalspension SAF-LO, men alla inbetalda premier och eventuellt inflyttat kapital, läggs i egna separata försäkringar för Livsarbetstidspension/Arbetstidspension.

1 Försäkringstagare - Försäkrad

Arbetsgivaren är försäkringstagare. Försäkrad är den person på vars liv försäkringen är tecknad. Den försäkrade har rätt att bestämma förmånstagare till återbetalningsskydd och hur inbetalning ska placeras samt rätt att flytta ut försäkringskapital till annan försäkringsgivare.

2 Förmånstagare

Den försäkrade är oåterkallelig förmånstagare till ålderspensionen.

Förmånstagare till återbetalningsskyddet är den eller de personer som försäkringen utbetalas till om den försäkrade avlider.

Registrering av förmånstagare görs av Fora.

Förmånstagare till återbetalningsskydd vid den försäkrades dödsfall är om inget annat anmäls till Fora, i första hand den försäkrades make eller sambo och i andra hand den försäkrades arvsberättigade barn. Med make jämställs även partner enligt lagen om registrerat partnerskap.

Den försäkrade kan skriftligen anmäla annat förmånstagarförordnande. Sådant förordnande kan endast omfatta följande personer:

a) make, registrerad partner, tidigare make eller tidigare registrerad partner
b) sambo eller tidigare sambo
c) barn/styvbarn/fosterbarn till den försäkrade eller till någon person enligt a) och b).

Make är förmånstagare även när mål om äktenskapsskillnad pågår och registrerad partner är förmånstagare även när mål om upplösning av registrerat partnerskap pågår.

Med sambo avses ogift person, som under äktenskapsliknande förhållanden eller under förhållanden som liknar registrerat partnerskap, vid dödsfallet stadigvarande sammanbott med ogift försäkrad förutsatt att de
a) har eller haft eller väntar barn tillsammans, eller
b) tidigare varit gifta med varandra eller levt tillsammans i registrerat partnerskap, eller i varje fall
c) stadigvarande sammanbott sedan minst sex månader.

Om förmånstagare helt eller delvis avstår från sin rätt, inträder den/de som enligt förordnandet hade fått beloppen om den avstående varit avliden. Den som avstått från sin rätt ska inträda som förmånstagare igen om annan förmånstagare senare saknas. Avståendet kan endast göras innan förmånstagaren tagit emot något pensionsbelopp eller vidtagit någon åtgärd med försäkringen.

3 Information från Länsförsäkringar

Den försäkrade kan ansluta sig till Länsförsäkringars internettjänster. All information om försäkringen lämnas därefter till den försäkrade genom elektronisk post eller via internettjänsterna. Försäkringsbesked utfärdas när försäkringen blir gällande. Genom inloggning till internettjänsterna visas försäkringsbesked och värdebesked.

Länsförsäkringar har rätt att bestämma att information kan lämnas på annat sätt.

Om den försäkrade är ansluten till internettjänsterna ska ändrad adress för elektronisk post anmälas till Länsförsäkringar.

3.1 Begränsad förfoganderätt för utlandsbosatta

Försäkringstagare, annan ersättningsberättigad eller placeringsberättigad som har för avsikt att bosätta sig i USA, Japan, Australien eller Kanada eller annat land med restriktioner för handel med finansiella instrument ska informera Länsförsäkringar om detta innan utflytt. När utflytt skett upphör rätt att göra förändringar i försäkringen till exempel förändringar av placering, premie, utbetalningstid, försäkringsskydd eller förmånstagare omedelbart. Innan utflytten ska den placeringsberättigade bestämma vilken placering som ska gälla under den tid bosättning utomlands pågår. Det åligger den placeringsberättigade att meddela Länsförsäkringar vilken placering som ska gälla under tiden för bosättning utomlands. För det fall någon överenskommelse om placering inte kommer till stånd, eller om Länsförsäkringar inte får information om bosättningen före utflytt, kommer senast valda placering att gälla så länge bosättning pågår i aktuella länder. Om premieinbetalning pågår kommer även premierna att placeras enligt senast valda placering, så länge bosättning i länder med restriktioner pågår.

4 När börjar försäkringen gälla?

Försäkringen träder i kraft från den dag då Länsförsäkringar har fått uppgift från Fora om att en anställd ska omfattas av Avtalspension SAF-LO eller Livsarbetstidspension hos Länsförsäkringar.

5 Inbetalning

Inbetalning till försäkringen görs av arbetsgivaren via Fora i enlighet med vad som bestämts i ovan nämnda överenskommelser.

Begäran om återbetalning från Fora på grund av felaktigt överförd inbetalning, regleras genom att återbetalningen tas från försäkringens värde.

Fora lämnar information om inbetalningar och deras fördelning mellan olika försäkringar.

Vid fondförvaltning placerar Länförsäkringar inbetalningen i Länsförsäkringars entrélösning, Länsförsäkringar Pension SAF-LO.

6 Pensionsförmåner

I försäkringen ingår livsvarig ålderspension och möjlighet att kombinera ålderspensionen med återbetalningsskydd. Den försäkrade kan välja att pensionen helt eller delvis ska betalas ut.

6.1 Ålderspension

Ålderspensionen betalas ut till den försäkrade från 65 års ålder och så länge den försäkrade lever. Den försäkrade kan välja att pensionen helt eller delvis ska betalas ut.

Pensionen kan betalas ut både senare och tidigare än avtalad pensionsålder. Lägsta pensionsålder är 55 år. Det är möjligt att ändra utbetalningstiden. Kortaste tidsbegränsade utbetalningstid är 5 år och längsta 20 år. Vid förtida uttag i pensioneringssyfte kan utbetalningstiden vara lägre än 5 år, utbetalning ska dock alltid pågå minst fram till 65 år.

Utbetalning av ålderspension görs månadsvis från den månad pensionsåldern uppnås.

Utbetalning av ålderspension upphör om den försäkrade avlider.

Storleken på ålderspensionen beror på hur stora inbetalningar som gjorts, på värdeutvecklingen på försäkringen samt på utbetalningstiden. Utbetalning sker endast om det finns något värde på försäkringen.

6.2 Återbetalningsskydd

Återbetalningsskyddet betalas ut till förmånstagarna vid den försäkrades dödsfall.

Efter den försäkrades död har förmånstagarna rätt att ändra utbetalningstid för återbetalningsskyddet. Om flera förmånstagare finns krävs att de alla är överens om ändringen.

Saknas förmånstagare görs ingen utbetalning.

6.2.1 Utbetalning vid dödsfall

Utbetalning av återbetalningsskyddet görs månadsvis från och med dödsfallsmånaden.

Innan utbetalning av livsvarig ålderspension påbörjats
Vid dödsfall innan livsvarig ålderspension har börjat betalas ut, utbetalas återbetalningsskyddet till förmånstagarna i 5 år. Värdet av återbetalningsskyddet är detsamma som försäkringskapitalet.

Innan utbetalning av temporär ålderspension påbörjats
Vid dödsfall innan temporär ålderspension har börjat betalas ut, utbetalas återbetalningsskyddet till förmånstagarna under avtalad utbetalningstid. Värdet av återbetalningsskyddet är detsamma som försäkringskapitalet.

Efter det att utbetalning av livsvarig ålderspension påbörjats
Vid dödsfall efter det att livsvarig ålderspension har börjat betalas ut, fortsätter utbetalningarna till förmånstagarna och upphör senast 20 år efter det att ålderspensionen börjat betalas ut. Värdet av återbetalningsskyddet är beroende av hur länge ålderspensionen betalats ut.

Efter det att utbetalning av temporär ålderspension påbörjats
Vid dödsfall efter det att temporär ålderspension har börjat betalas ut, fortsätter utbetalningarna till förmånstagarna under den tid som återstår av utbetalningstiden för ålderspensionen. Värdet av återbetalningsskyddet är detsamma som det kvarvarande försäkringskapitalet.

6.3 Ändring av återbetalningsskydd

Om den försäkrade, efter det att avtalet ingicks, vill komplettera sin ålderspension med återbetalningsskydd krävs ingen hälsoprövning vid familjehändelse. Med familjehändelse menas om den försäkrade gifter sig, ingår partnerskap, blir sambo eller får barn. Ändringen vid familjehändelsen får utnyttjas under ett års tid från den tidpunkt familjehändelsen inträffat. Hälsoprövning krävs i övriga fall. Fora utför hälsoprövningen. Ändring får göras innan ålderspensionen börjat betalas ut.

Den försäkrade kan välja bort återbetalningsskydd när som helst under försäkringstiden, även under pågående pensionsutbetalning.

7 Förvaltningsform

För Länsförsäkringar Avtalspension SAF-LO och Livsarbetstidspension erbjuder Länsförsäkringar förvaltningsformen fondförvaltning.

7.1 Fondförvaltning

Ålderspensionens storlek bestäms av försäkringskapitalet. Detta består av fondandelarnas värde vid varje utbetalningstillfälle.

Entrélösning och fondval
Den första inbetalningen och inflyttat kapital kommer att placeras i Länsförsäkringars entrélösning för fondförsäkring, Länsförsäkringar Pension SAF-LO. Det innebär att Länsförsäkringar Fondliv, i den försäkrades ställe har placeringsrätten i enlighet med försäkringsavtalet. För entrélösningen gäller att placeringen inom vissa angivna gränser fördelas mellan fonder med olika riskprofil med utgångspunkt från avtalad pensionsålder.

Entrélösningens placering består av två fondportföljer: Länsförsäkringar Spara SAF-LO med placering i aktiefonder och Länsförsäkringar Bevara SAF-LO med placering i en räntefond med låg risk. Fram till 10 år före avtalad pensionsålder placeras försäkringskapitalet i Länsförsäkringar Spara SAF-LO. Dock placeras försäkringskapitalet alltid i Länsförsäkringar Spara SAF-LO fram till 55 års ålder. Därefter sker en successiv avtrappning med överflyttning till Länsförsäkringar Bevara SAF-LO.

Avtrappningen är klar när fördelningen av försäkringskapitalet uppgår till 20 procent Länsförsäkringar Spara SAF-LO och 80 procent Länsförsäkringar Bevara SAF-LO. Tidpunkt för när avtrappningen är klar beror på utbetalningstidens längd, dock senast 14 år efter avtalad pensionsålder.

Vid den försäkrades död upphör avtrappningen.

Minst en gång per år görs rebalansering för att bibehålla samma allokering mellan de ingående fonderna i portföljen SAF-LO Spara samt avtrappning med omfördelning från SAF-LO Spara till SAF-LO Bevara. Rebalansering sker även om den försäkrade begär ändring av avtalad pensionsålder eller ändring av utbetalningstid.

Länsförsäkringar kan, efter godkännande av Fora, ändra utformningen av entrélösningen. Valbara fonder är de som ingår i Länsförsäkringars erbjudande för SAF-LO. Länsförsäkringar åtar sig inget ansvar för värdeutvecklingen i fondsparande.

Den försäkrade har när som helst rätt att helt eller delvis omplacera försäkringskapitalet i enlighet med försäkringsavtalet. En sådan omplacering innebär att entrélösningen upphör att gälla till den del som har omplacerats. En försäkrad som inte har entrélösningen, kan helt eller delvis, välja att placera försäkringskapitalet i entrélösningen. Efter den försäkrades död har förmånstagarna rätt att bestämma över sparandets placering i fonder. Om flera förmånstagare finns krävs att de alla är överens om ändringen. Länsförsäkringar har rätt att begränsa antalet fonder i vilka inbetalningar kan placeras och bestämma visst minsta belopp för placering.

7.2 Regler för placering i fonder
Köp- och säljkurs för fondandelar fastställs varje bankdag. Länsförsäkringar har rätt att tillämpa säljkurs för inbetalning och köpkurs för utbetalning.

Om Länsförsäkringar vid beräkningstidpunkt inte har tillgång till gällande offentlig notering av försäljningspris för fondandel eller inte har möjlighet att förvärva fondandel till noterat försäljningspris för fondandel, har Länsförsäkringar rätt att tilllämpa försäljningspris för fondandel som Länsförsäkringar på objektiv grund bestämmer.

Om Länsförsäkringar vid beräkningstidpunkt inte har tillgång till gällande offentlig notering av inlösenpris för fondandel eller inte har möjlighet att lösa in fondandel till noterat inlösenpris för fondandel, har Länsförsäkringar rätt att tillämpa inlösenpris för fondandel som Länsförsäkringar på objektiv grund bestämmer.

Inbetalning placeras i de flesta fall bankdagen efter det att inbetalningen kom till Länsförsäkringar, men senast inom fyra bankdagar. Om det är oklart hur inbetalningen ska placeras, görs placeringen inom fyra bankdagar efter det att det står klart för Länsförsäkringar hur inbetalningen ska placeras.

Om den försäkrade vill ändra fördelning av inbetalningen mellan olika fonder, ska detta skriftligen anmälas till Länsförsäkringar eller anmälas via Länsförsäkringars internettjänster senast fyra bankdagar före inbetalningens förfallodag.

Omplacering av fondandelar görs senast fyra bankdagar efter det att skriftlig begäran eller begäran via Länsförsäkringars internettjänst inkommit till Länsförsäkringar. Om fondbytesbegäran är oklar görs omplacering inom fyra bankdagar efter det att det står fullständigt klart för Länsförsäkringar vad fondbytesbegäran avser.

Utdelning från fonder används till köp av nya fondandelar i samma fond. För fonder gäller de stadgar för respektive fond som fastställs av Finansinspektionen samt lagen om värdepappersfonder och/eller lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Vid utbetalning säljer Länsförsäkringar andelar tidigast sju bankdagar före utbetalningsdagen.

Länsförsäkringar kan, efter godkännande av Fora, ändra utformningen av försäkringsprodukten genom att stänga, byta eller tillföra ytterligare fonder till fondutbudet. Detta gäller även befintligt sparande. Inbetalning och sparande ska då placeras i annan, av den försäkrade, anvisad fond. Om den försäkrade inte lämnar sådan anvisning har Länsförsäkringar rätt att omplacera sparandet i en av Länsförsäkringar tillhandahållen fond, i avvaktan på att den försäkrade lämnar sådan anvisning.

7.3 Försäkringskapital samt avgifter, riskkompensation och skatter
Försäkringskapitalet vid fondförvaltning utgörs av andelar i fonderna.

Administrativa avgifter tas ut löpande på försäkringen under hela försäkringstiden enligt gällande prislista för Avtalspension SAF-LO. Avgifterna tas ut genom försäljning av andelar. Storleken på avgifterna samt sättet att ta ut avgifterna kan ändras under försäkringstiden efter godkännande av Fora.

Riskkompensation beräknas utifrån den försäkrades ålder, försäkringsskyddets omfattning och försäkringskapitalets storlek. Riskkompensation fördelas till försäkringen genom att nya andelar löpande tillförs försäkringen under försäkringstiden. Riskkompensationen samt sättet att beräkna och fördela denna kan ändras under försäkringstiden.

Uttag av administrativa avgifter samt uttag för de skatter som enligt vid varje tidpunkt gällande lagstiftning ska tas ut på försäkringen görs löpande under hela försäkringstiden genom försäljning av andelar. Sättet att täcka kostnaderna för skatt kan ändras under försäkringstiden.

8 Flytträtt

Flytträtt medges om detta överenskommits mellan kollektivavtalsslutande parter. Med flytt avses att försäkringskapitalets värde överförs till en annan försäkringsgivare som godkänts av Fora. För flytt krävs att en pensionsförsäkring tecknas hos den nya försäkringsgivaren. Länsförsäkringars ansvar som försäkringsgivare upphör när pensionskapitalet överförts till valcentralen Fora. Försäkringsansvaret övergår då till mottagande bolag. Försäkrad och försäkringstagare till pensionsförsäkring får inte ändras med anledning av flytt. Försäkringskapitalet kan inte flyttas efter den försäkrades dödsfall. Om den försäkrade avlider efter att ha påbörjat en flytt men kapitalet ännu inte har överförts till Valcentralen ska Fora se till att kapitalflytten avbryts. Flytt kan inte ske under försäkringens utbetalningstid. Flytt genomförs endast om åtgärden bedöms stå i överensstämmelse med inkomstskattelagens regler.

Vid flytt av försäkringskapitalet tas avgifter ut enligt gällande avtal. Avgiften tas av det försäkringskapital som ska flyttas.

8.1 Individuell flytträtt

Med individuell flytträtt avses rätt för en enskild försäkrad att flytta hela sin intjänade pensionsrätt och motsvarande försäkringskapital i försäkring avseende ålderspension eller ålderspension med återbetalningsskydd.

Flytt av försäkringskapital för en försäkring ska inte förändra försäkringens innehåll i betydelsen att ålderspensionsförsäkring ska förbli ålderspensionsförsäkring efter flytt och ålderspension med återbetalningsskydd ska förbli ålderspension med återbetalningsskydd.

Den försäkrade får flytta försäkringskapitalet från valbar försäkringsgivare eller tidigare valbar försäkringsgivare och från försäkringsgivare för försäkringar där enskild försäkrad avstått från att välja (Ickevalsalternativet). Försäkringskapitalet kan flyttas till valbar försäkringsgivare. En försäkringsgivare som har utsetts som ickevalsalternativ är också valbar.

Begäran om flytt av försäkringskapital görs till valcentralen Fora.

8.2 Tidpunkt för flytt

Länsförsäkringar ska flytta försäkringskapitalet senast 14 bankdagar efter det att definitiv anmodan mottagits från Fora. Länsförsäkringars försäkringsansvar upphör när försäkringskapitalet överförts till det valcentralen Fora.

8.3 Försäkringens värde vid flytt

Försäkringskapitalet bestäms vid flyttidpunkten. Försäkringens värde vid flytt motsvaras av fondandelarnas värde vid försäljning tidigast fem bankdagar före flyttdagen. Från detta värde görs avdrag för avgifter och eventuella skatter som tas ut i samband med flytten.

Sättet att beräkna värde och sättet att ta ut avgifter vid flytt kan förändras under försäkringstiden efter godkännande av Fora.

Endast hela försäkringskapitalet i en försäkring kan flyttas.

8.4 Placering av försäkringskapitalet vid flytt

Försäkringskapitalet placeras inom fem bankdagar efter flytt till Länsförsäkringar och till pensionsförsäkring inom Länsförsäkringar. Om det är oklart hur försäkringskapitalet ska placeras, placeras det inom fem bankdagar efter det att det står klart för Länsförsäkringar hur kapitalet ska placeras.

Försäkringskapitalet placeras i Länsförsäkringars entrélösning, Länsförsäkringar Pension SAF-LO.

9 Ändringsmöjligheter

Ändring av försäkring görs till Fora.

Försäkringstagaren eller den försäkrade kan inte överlåta, pantsätta, belåna eller återköpa försäkringen.

Försäkringen kan inte heller ändras så att den inte längre uppfyller inkomstskattelagens regler för pensionsförsäkring.

10 Utbetalning från försäkring

10.1 Allmänna bestämmelser

Det belopp som ska utbetalas beräknas utifrån försäkringskapitalets värde vid utbetalningstillfället samt en aktuell prognos över försäkringskapitalets framtida utveckling med hänsyn till ränta, riskkompensation, administrativa avgifter och avkastningsskatt. Prognosantagandena uppdateras löpande.

Storleken på det belopp som ska utbetalas omräknas vid varje utbetalningstillfälle. Länsförsäkringar säljer andelar tidigast sju bankdagar före utbetalningsdagen (utbetalningstillfället).

Om det belopp som ska utbetalas vid utbetalningarnas början är lägre än 2 procent av gällande prisbasbelopp per månad, har Länsförsäkringar rätt att betala beloppet i efterskott kvartalsvis, halvårsvis eller årsvis. Om försäkringskapitalet understiger 30 procent av gällande prisbasbelopp, har Länsförsäkringar rätt att säga upp försäkringen och betala ut ett engångsbelopp. Om årsbeloppet eller försäkringskapitalet understiger de minimigränser Länsförsäkringar vid varje tillfälle tillämpar, har Länsförsäkringar rätt att betala ut hela försäkringskapitalet.

10.2 Åtgärder för utbetalning

10.2.1 Utbetalning av ålderspension

Begäran om utbetalning av ålderspension görs till Länsförsäkringar.

10.2.2 Uppehåll i pågående utbetalning samt förlängning av utbetalningstiden

Efter påbörjad utbetalning kan den försäkrade göra uppehåll i utbetalningen av ålderspensionen. Det finns inga begränsningar vad gäller antalet uppehåll. Den försäkrade kan begära att förlänga eller förkorta ett pågående uppehåll.

Den försäkrade har möjlighet att förlänga utbetalningstidens längd efter att utbetalning har påbörjats.

10.2.3 Utbetalning av återbetalningsskydd
När Länsförsäkringar fått kännedom om dödsfallet skickas de handlingar som fordras för utbetalning av återbetalningsskydd till förmånstagare.

10.3 Tidpunkt för utbetalning och räntebestämmelser
Utbetalning ska göras senast en månad efter det att Länsförsäkringar mottagit fullständiga handlingar. När utbetalning begärs kan Länsförsäkringar utreda om någon uppgift är oriktig eller ofullständig. Utbetalning behöver då inte göras förrän en månad efter det att utredningen är avslutad. Länsförsäkringar betalar dröjsmålsränta enligt räntelagen om utbetalning görs senare än en månad efter att fullständiga handlingar inkommit eller efter avslutad utredning. Även om Länsförsäkringar inte är i dröjsmål betalar Länsförsäkringar ränta på försäkringsbelopp som förfallit till betalning men kvarstår i Länsförsäkringars förvaltning.

Ränta beräknas enligt en räntesats som svarar mot avkastningen på värdehandlingar i vilka beloppet kan placeras minskad med skäliga driftskostnader. Om rätt till dröjsmålsränta föreligger enligt räntelagen och denna räntesats är högre än ovan nämnda ska denna högre räntesats tillämpas för den tid dröjsmålsränta ska utgå.

10.4 Utökade möjligheter att ändra villkoren för pensionsutbetalning:
Om den försäkrade har pensioneringssyfte finns utökade möjligheter att ändra villkoren för pensionsutbetalning. Med pensioneringssyfte menas att den försäkrade helt eller delvis slutar arbeta. Pensioneringssyftet anses vara uppfyllt när den försäkrade minskar sin arbetstid helt eller delvis och därigenom får en lägre arbetsinkomst. Den försäkrade får inte uppbära ersättning på grund av sjukdom från Försäkringskassan eller stå till arbetsmarknadens förfogande och/eller uppbära arbetslöshetsersättning.

Utbetalningstid under kortare tid än 5 år
Försäkrad som slutar sin anställning i pensioneringssyfte kan i samband med förtida uttag begära att få pensionen utbetald under kortare tid än 5 år. Pensioneringssyfte är ett krav vid helt uttag av ålderspensionen på kortare tid än 5 år, vid uttag före ordinarie pensionsålder 65 år. Sådant uttag ska dock alltid pågå minst fram till 65år. Vid sådant uttag får pensionen högst motsvara den totala inkomstförlusten i kronor räknad från uttagstidpunkten och fram till 65 år.

Uttag kan då göras med maximalt ett pensionsbelopp som motsvarar så många kronor som den försäkrade förlorar i arbetsinkomst på grund av att denne slutar sin anställning. Det är det totala uttaget av Avtalspension SAF-LO som avses vilket innebär att om uttag sker från flera försäkringar och eller försäkringsgivare så får den sammanlagda utbetalningen av Avtalspension SAF-LO inte överstiga den försäkrades förlust av arbetsinkomst.

Partiellt pensionsuttag
Den försäkrade kan begära partiellt pensionsuttag om pensioneringssyfte finns för den del av pensionen som ska tas ut. För partiellt uttag gäller detta:
- Uttag kan göras med högst den procentandel av försäkringskapitalet som motsvarar minskningen av arbetstid.
- Pensionens belopp får maximalt motsvara så många kronor som den försäkrade förlorar i arbetsinkomst på grund av den minskade arbetstiden.
- Partiellt uttag får inte upphöra före det att den försäkrade fyller 65 år.
- Partiellt uttag kan göras med livslång utbetalning eller under valfri begränsad tid uttryckt i helt antal år, dock maximalt 20 år.

Vid partiellt uttag delas pensionen upp i två, eller högst tre försäkringar, inom ramen för ovanstående begränsningar. Den försäkrade intygar att lämnade uppgifter ryms inom dessa. Det partiella uttaget måste rymmas inom av Pensionsnämnden vid varje tidpunkt beslutande regler.

11 Begränsningar i Länsförsäkringars ansvar

11.1 Force majeure
Länsförsäkringar är befriat från påföljd att fullgöra förpliktelse om underlåtenheten har sin grund i omständighet som förhindrar eller avsevärt försvårar fullgörande och som ligger utanför Länsförsäkringars kontroll och som inte skäligen kunnat förutses. Sådan force majeurehändelse är exempelvis förändringar i lag, myndighetsåtgärd, krig, krigsliknande händelser, oroligheter, terrorhandling, naturkatastrof, brand, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Detsamma gäller för skada förorsakad av fel i telefonnät eller annan teknisk utrustning som inte tillhör Länsförsäkringar.

Förbehållet i fråga om strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om Länsförsäkringar självt är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd. Föreligger hinder för Länsförsäkringar att verkställa betalning eller annan åtgärd i anledning av sådan force majeurehändelse som avses ovan i detta stycke, får åtgärden skjutas upp till dess hindret har upphört.

11.2 Övriga begränsningar i Länsförsäkringars ansvar
Länsförsäkringar ansvarar inte i något fall för indirekt skada, om inte skadan har orsakats av Länsförsäkringars grova vårdslöshet.

12 Behandling av personuppgifter
Länsförsäkringar behandlar personuppgifter i enlighet med vad som anges i informationen ”Behandling av personuppgifter” som du hittar på vår webbplats lansforsakringar.se/personuppgifter.

13 Om vi inte kommer överens

- Om du inte är nöjd med ett beslut eller hanteringen av ditt ärende är vi naturligtvis beredda att ompröva det. Kontakta i första hand den person du haft kontakt med eller vår klagomålsansvariga/kundombudsman. Mer information hittar du på vår webbplats.
- Svenskt Näringsliv och LO har träffat överenskommelse om en särskild nämnd - Pensionsnämnden - som svarar för tolkningen av bestämmelserna för Avtalspension SAF-LO. Både den försäkrades arbetsgivare och den försäkrade kan begära att en fråga som angår denne ska tas upp till behandling i denna nämnd. Detta gäller dock inte försäkringar som avser Livsarbetstidspension eller Arbetstidspension.
- Om du ändå är missnöjd kan du vända dig till Allmänna reklamationsnämnden med tvistefrågor som inte är av medicinsk karaktär. Tvistefrågor av medicinsk karaktär prövas av Personförsäkringsnämnden.
- Du kan även vända dig till domstol för att få ditt ärende prövat. Dina ombudskostnader kan oftast ersättas genom rättsskyddet i exempelvis din försäkring. Du betalar då enbart självrisken. Även den kommunala konsumentvägledaren kan ge råd och information.
- Vill du ha kostnadsfri rådgivning i försäkringsfrågor kan du också vända dig till Konsumenternas försäkringsbyrå.

Den som vill ha försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste väcka talan inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde. Om den som vill ha försäkringsskydd har framställt anspråket till Länsförsäkringar inom den tid som anges ovan är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att Länsförsäkringar förklarat sig tagit slutlig ställning till anspråket. Om talan inte väcks enligt ovan går rätten till försäkringsskydd förlorad.